

Souhrnná teritoriální informace:

Alžírsko

Zastupitelský úřad 4. 6. 2023 17:26

Alžírská demokratická lidová republika platí dlouhodobě za světovou energetickou věmoc, která disponuje 11. největšími zásobami plynu, 3. největšími zásobami dosud netěženého břidlicového plynu, a nepřekvapivě je tak 10. největším vývozcem plynu na světě. Olejářská věmoc s 17. největšími světovými zásobami ropy vyváží více než polovinu své těžby. Alžírská vláda dlouhodobě usiluje o snížení výdajů za dovoz zboží a služeb, ve kterých hledá příčinu nedávné ekonomické recese, která se znatelně urychlila propadem cen ropy na přelomu let 2014/2015. Tenčící se zásoby zahraničních devíz (45 mld. USD ke konci r. 2020) stály v posledních letech za mnoha restriktivními úpravami zahraniční obchodní politiky, od zákazu dovozu přes složité licenční řízení pro výrobu v místě, kvóty až k tzv. superclům. S tím souvisí i navýšení míry úvěrové rizikovosti, a také dlouhodobě nízké umístění ADLR v žebříčku DoingBusiness na 157. místě (ze 190 posuzovaných trhů). Jako mnoho jiných monokomoditních ekonomik hledá ADLR cesty k diverzifikaci ekonomického modelu. V posledním roce se tedy vláda ubírá jednak tradiční cestou, směrem k těžbě dalších nerostných surovin a jejich zpracování, a neméně také inovativní cestou směrem k modelu znalostní ekonomiky a start-upů. Plán hospodářského rozvoje z roku 2020 tedy předkládá nové sektorové zaměření hospodářství, a to na triptych potravinové soběstačnosti, energetické tranzice a digitální ekonomiky. Je to ovšem i nadále sektor ropy a zemního plynu s návazným průmyslem, který ve střednědobém horizontu představuje základ hospodářské vyváženosti a pojistku geostrategické nezávislosti. Lidové hnutí Hirak, které se v zemi zformovalo v únoru 2019, částečně uspělo, když zamezilo 5. mandátu A. Boutefliky, a vytvořilo na vládu dostatečný tlak pro rozkrytí mnoha korupčních kauz a odstranění potomků Bouteflikova režimu z předních pozic politické scény, jakož i z top managementu státních podniků. Komparativní výhodou Alžírska je jeho geografická poloha a snadná dostupnost z Evropy, ale také jeho blízkost k subsaharským trhům. Nízká cena pracovní síly (minimální mzda cca 150 USD/měsíc, mzda inženýra cca 670 USD/měsíc) a mladá relativně vzdělaná populace patří mezi silné stránky regionu. Při otevření podniku a založení výroby se lze těšit na relativně kvalitní infrastrukturu, a taktéž nízkou cenu energií z fosilních zdrojů. Mezi tradiční nevýhody Alžírska patří přebujelé byrokratické procesy a slabá znalost mezinárodní obchodní kultury na straně místních partnerů. Zastaralý a nespolehlivý bankovní systém vyžaduje od exportéra opatrnost a využívání výhradně bankovního akreditivu. Dynamické změny v zavádění obchodních překážek, a těžko identifikovatelné politicko-ekonomické trendy patří mezi nesporné minusy obchodování v regionu. Jako příležitosti lze uvést významný trh s veřejnými zakázkami, probíhající investice do infrastrukturních projektů, které dále zlepšují dopravní potenciál země (dálnice Východ-Západ, přístavy, přestavba transsaharské magistrály) a světově významný potenciál v oblasti OZE, zejména pak v solární energii. Konečně mezi hrozby exportu do Alžírska počítáme relativní politickou nestabilitu (s ohledem na poslední 3-4 roky), nedostatek nástrojů pro boj s nekalou konkurencí (anti-dumping, ochranné postupy - duševní vlastnictví, antidotační nástroje) a netransparentní a často se měnící podmínky pro

Základní údaje	
Hlavní město	Alžír
Počet obyvatel	45,4 milionu
Jazyk	arabština, berberština a francouzština
Náboženství	islám
Státní zřízení	poloprezidentská republika
Hlava státu	Abdelmadjid Tebboune
Hlava vlády	Aïmene Benabderrahmane
Název měny	alžírský dinár (DZD)
Cestování	
Časový posun	SEČ (zimní čas celoročně)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Mgr. Jan Cerný
Ekonomický úsek	Mgr. Pavel Zástěra, Master
Konzulární úsek	Ing. Mgr. Nina Stredel
CzechTrade	
Czechinvest	
Ekonomika	
2022	
Nominální HDP (mld. USD)	187,80
Hospodářský růst (%)	3,20
Inflace (%)	9,70
Nezaměstnanost (%)	16,90

ekonomické subjekty. Tradiční alžírská skepse vůči mezinárodnímu systému prochází vlnami, kdy je vláda těmto krokům nakloněna, a následně se od myšlenky odvrátí. Alžírská vláda se v posledních letech uchýlila k expanzivní monetární politice v podobě tisku nekrytých peněz, která ji pomohla přestát období nízkých cen ropy a plynu v letech 2014-2021, ale neřeší podstatu problému - závislost příjmů státu na prodeji ropy a plynu do zahraničí, neboť tyto příjmy v čase výrazně kolísají. Od roku 2021 se ADLR obrací směrem k podpoře vlastního exportu mimo ropu a plyn, rozvolňuje pravidla pro investice a nově vznikajícím podnikům poskytuje četné daňové úlevy. Po mnoha letech se tak na soukromý sektor nahlíží jako na legitimního partnera státu a základ národního hospodářství.

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendenze v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finanse a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

1.2 Zahraniční politika země

1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Alžírská demokratická lidová republika (ADLR) je poloprezidentská konstituční republika, kde moc spočívá na třech pilířích - prezidentovi, armádě a bezpečnostních službách, souhrnně označované jako "pouvoir". Zvláštní roli pak sehrávají klany importérů, jejichž zájmy do velké míry formují legislativu hospodářské politiky. Prezident je současně ministrem obrany a tento rezort také sehrává ústřední roli vzhledem k velikosti rozpočtu, který čítá až 25 % celkového státního rozpočtu, a složité geostrategické poloze země. Pomyšlným druhým mužem v ADLR je tedy náčelník generálního štábku. Tisk alžírských dinárů ve spojení s rozmařilým utrácením dolarových rezerv ve stručnosti charakterizují hospodářskou politiku Alžírska od roku 2014. Celých pět let se tak porušoval měnový zákon, který sice povoluje alžírské vládě uměle dodávat peníze do oběhu ovšem pouze ve výši 10 % ročních příjmů z daňového systému, a to navíc za podmínky, kdy se rozdíl dorovná následující rok. Nečinnost alžírského parlamentu, který se měl v zájmu hospodářské bezpečnosti země postavit do opozice proti expanzivní monetární politice, jen potvrzuje slabost či snad až absenci „demokracie“, která si ostatně v mezinárodním srovnání nikdy nesáhla než na nejnižší příčky v celosvětovém srovnání (EIU, 2020 134/176). Výdajová politika nad rámec možností země byla však pro Alžírsko typická již daleko dříve. Poválcené období 90. let se příhodně protnulo s relativním nárůstem cen ropy, která platila a stále platí za nejsilnější komoditu v zemi. Bouteflikův režim si tak pohodlně zajišťoval společenský klid a smír štědrými subvencemi – dotované ceny chleba, regionálních letů i sociální bydlení. Potažmo tak upevňoval svou moc, která se ovšem postupně přestala těšit obecné popularitě. Nespokojenost veřejnosti se v únoru 2019 zhromáždila v pravidelné demonstrace lidového hnutí hirak, které přinesly jeho odstoupení od kandidatury 5. mandátu. Politické vakuum přerušilo zvolení Abdelmadjida Tebbouna prezidentem v prosinci 2019, ten se tak vzdor vzápětí propuknul krizi pandemie snaží znova vyjednat společenskou dohodu mezi státem a občany. Novela ústavy 2020 pro tzv. nové Alžírsko měla omezit pravomoci prezidenta a posunout režim směrem k parlamentní republice, kde sice odjakživa funguje dvoukomorový parlament (Národní shromáždění a Rada národa), ale těm chybí zásadní pravomoc, a totiž možnost vyslovit nedůvěru vládě. Po volbách do Národního lidového shromáždění (ANP) z 12. června 2021 zveřejnil 7. července 2021 prezident Tebboune složení nové vlády, v jejímž čele stojí Aïmen Benabderrahmane. Aktuální složení vlády je k dispozici na webu [Úřadu vlády](#). Vládu tvoří 30 rezortů, které často spravují agendu v jiných zemích delegovanou na úroveň národních agentur. Vznik, případně úprava agend ministerstev odráží změnu ve strategickém směřování - Ministerstvo životního prostředí a obnovitelných zdrojů energie, Ministerstvo pro znalostní ekonomiku, startupy mikro-podniky, Ministerstvo obchodu a podpory exportu.

1.2 Zahraniční politika země

Geostrategická poloha Alžírska zemi staví do složité situace, kde (ne)přímo čelí hned několika krizím: libyjské, malijské, zacyklenému konfliktu o západní Saharu a střídavě vyostřeným vztahům s Marokem. Nepřekvapivě je tedy pro Alžírsko klíčová oblast bezpečnosti a ochrany jedné z nejdelších hranic na kontinentu. Zcela logicky pak Alžírsko disponuje největším armádním rozpočtem a 2. nejsilnější armádou v Africe (resp. 26. nejsilnější armádou světa). Mezi základní axiomy zahraniční politiky Alžírska pak patří státní suverenita a právo na sebeurčení, a skepse vůči zahraničním intervencím (ozbrojeným, politickým i ekonomickým). Tyto axiomy se dominantně zformovaly na základě historické zkušenosti s nejdelší a pravděpodobně nejkrvavější válkou za nezávislost získané na Francii v roce 1962. Dodnes nevyřešená minulost podmiňuje ambivalentní vztah s Francií, s kterou má nadstandardní obchodní a ekonomické vztahy. Na druhou stranu ve Francii dnes žije až 7 milionů Alžířanů a je také cílovou destinací fenoménu odlivu mozků, př. 7 000 alžírských lékařů jen v Paříži. Přesto Alžírsko odmítá vstup do Mezinárodní organizace frankofonie a požaduje historické alžírsko-francouzské vyrovnaní. Vztahy s Francií se citelně zlepšily po zvolení E. Macrona prezidentem a zejména jeho prohlášení, že kolonialismus je zločinem proti lidstvu. Dalšími významnými partnery, kteří v Alžírsku vidí zejména ekonomického partnera, ale rozvíjí i kulturní či akademickou spolupráci, jsou například Itálie nebo Německo. EU je navzdory mnohaletému úsilí ve vztahu k Asociační dohodě alžírskou vládou vnímána jako viník proběhlé hospodářské krize. Jakkoliv do EU plyne přes 50 % alžírského vývozu (a to průběžně posledních 20 let - 95 % tvoří ropa a zemní plyn), je EU obviňována z nedostatečné facilitace alžírského exportu do EU, resp. jeho diverzifikace, která ovšem narází na náročné kvalitativní požadavky a kritéria. Vstup do zóny volného obchodu byl odložen a ADLR i nadále uplatňuje řadu obchodních překážek. Alžírsku je poskytována evropská rozvojová asistence, která se soustředí mimo jiné na energetickou tranzici, digitalizaci a správu veřejných financí. Ve vztahu k Mali je Alžírsko garantem míru (Accord d'Alger 2015), Dohoda z Alžíru měla stabilizovat konflikt mezi centrální vládou a politicko-vojenskými jednotkami na severu země. Obecně v subsaharských státech vidí Alžírsko zejména potenciální odbytiště svého exportu. S Marokem vede Alžírsko letitý spor o západní Saharu, kterou vnímá jako poslední baštu kolonialismu, z toho titulu také hostí uprchlíky v Tindoufu, a tzv. Sahraoui jsou jediní cizinci, kterým je přiznán statut uprchlíka. Navzdory skепsi vůči arabskému jaru udrželo Alžírsko dobré vztahy s Tuniskem definované čílým obchodem v rámci preferenčního režimu v jeho prospěch. Vztahy s Čínou jsou nadstandardní, její přítomnost se projevuje převážně v ekonomické rovině. Rusko je největším vývozcem těžké vojenské techniky do Alžírska a od roku 2016 vedou obě země strategický dialog. S USA se přibližuje vojensky, USA jsou vnímány jako partner v boji proti terorismu. Alžírsko se nyní výrazněji orientuje na ekonomickou diplomaci-důraz na stykovou činnost na nejvyšší úrovni, revize obchodních dohod a především jmenování ekonomických diplomatů, kteří na misích prosazují export a hledají investory.

1.3 Obyvatelstvo

S počtem obyvatel kolem 45,4 milionu je Alžírsko 32. nejlidnatější zemí světa. Zároveň jde rozlohou o 10. největší zemi světa a největší zemi na africkém kontinentu. Alžírsko se také vyznačuje nízkou hustotou zalidnění - přibližně kolem 18/km². V hlavním městě Alžíru žije přibližně 2 miliony obyvatel, zatímco v jeho širší metropolitní části až 5,5 milionu – jde tak o nejhustěji osídlené místo v zemi. V minulosti zemi ovládaly arabsko-berberské kmeny, jejichž převážná většina se zdržovala v severní pobřežní oblasti a v oázách v poušti. Dodnes lze v zemi nalézt až 1,5 milionů kočovníků a polokočovníků. Pro Alžírsko je typická mladá společnost, kde 1 člověk ze 4 nedosáhl věku 15 let. Věkový medián činí 28,5 let. Typickým rysem je také nerovnost pohlaví ve prospěch žen v některých profesích (př. 70 % právníků a 60 % univerzitních studentů jsou ženy.). V Alžírsku žije kolem 100 000 utečenců a žadatelů o azyl, z nichž naprostá většina jsou migranti ze Západní Sahary. Mimo ně přibližně 165 000 utečenců ze Západní Sahary žije v utečeneckých táborech při marocké hranici. V zemi se nachází také migranti ze zemí subsaharské Afriky, především ze zemí Sahelu. Významný podíl na etnické rozmanitosti demografie má 600 000 až 2 miliony alžírských Turků, přímých potomků janičářů, známých jako kouloughi. Největší diaspora Alžířanů žije ve Francii a čítá kolem 2 milionů Alžířanů. Odhaduje se, že kolem 11 milionů Alžířanů je gramotných ve francouzském jazyce. Průměrný věk dožití se u mužů uvádí na 75/80 let, u žen pak 80/85 let. Roční přírůstek obyvatelstva v roce 2020: 1,71 %. Úmrtnost do 5 let věku je na poměry Afriky velmi nízká a činí 1–2 %. Neustále zesiluje proces urbanizace, a to i na poměry regionu, míra urbanizace tak přesahuje 70 %. Demografické složení: 50,7 % muži, 49,3 % ženy. Věkové složení: 30,6 % do 14 let věku, 59,6 % ve věku 15–59 let, 9,8 % ve věku 60 a více let. Národnostní složení: 70–75 % Arabové, 20–25 % Berberi, 5–10 % Beduini a ostatní. Náboženské složení: 99,0 % muslimové (sunnité), 1,0 % křesťané, židé a ostatní.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finanční a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Alžírská ekonomika s ohledem na vyšší příjmy z ropy a plynu podle odhadů poroste v roce 2023 o 3,0 %, nezaměstnanost zůstane na úrovni kolem 17 %. Inflace by měla v roce 2023 klesnout na 7,4 % z 9,7 % v roce 2022. Strukturální problém alžírské ekonomiky však spočívá v závislosti na dovozech, navzdory četným restriktivním opatřením, ale i na příjmech z prodeje ropy a plynu s výraznými výkyvy. Vzhledem k vysokému fiskálnímu deficitu navíc bez alternativních zdrojů pro jeho vyrovnání alžírská vláda v duchu rentiérské politiky v podstatě do roku 2021 vyčerpala zásoby zahraničních devíz. Zvýšení cen ropy a plynu od 2. poloviny roku 2021 s sebou nese zvýšení prostředků na kontě zahraničních devíz v porovnání s předchozím obdobím. Nová administrativní a byrokratická nařízení omezující práci importérů, systém supercel, stejně jako systém kvót a licencí budou dominovat i nadále zahraničně-obchodní politice ADLR, od roku 2021 se ještě více stupňuje důrazný odpor vůči dovozům. Tradičně největší podíl na dovozu mají průmyslové výrobky a polotovary určené k montáži v místě (elektronika, domácí spotřebiče). Vysoký podíl na dovozu tvoří překvapivě i potraviny a spotřební zboží, i přestože právě v potravinářství a zemědělství ADLR disponuje největším potenciálem hned po nejsilnějším energetickém sektoru, a je to právě vývoz zemědělských výrobků, který upřednostňuje vládní instituce na podporu exportu. Vývoj struktury HDP v posledních 20 letech ukazuje na silnou dominanci olejářského a plynárenského průmyslu s hlubokým propadem v letech 2014-2021, na 2. místě pak tvoří HDP obchod, a od roku 2017 neustále narůstá procentuální zastoupení zemědělství/potravinářství (Soummam, Cevital, Rouiba, Ifri apod.). Průmyslová výroba, která má být u zrodu diverzifikovaného hospodářství, je až pátá v pořadí. ADLR trpí tzv. holandskou nemocí, kdy závislost na ropě a plynu vede k fatální neschopnosti využívat lidské a materiální zdroje. Nyní se rozvíjí především elektronický a elektrotechnický průmysl, kde jsou stanoveny vysoké požadavky na integraci v místě (70 % už první rok výroby), př. Benhamadi, nebo Bomare Company - významný kontrakt na montáž výrobků LG. Metalurgickému průmyslu dominuje největší závod v Africe El-Hadjar (Annaba), dále Bellar (Jijel), továrna Tosyali (Oran). Produkce stavebních materiálů vychází ze státního podniku GICA, dále Lafarge Holcim. Přes 90 % veškerých příjmů rozpočtu pochází z energetického sektoru, kterému vévodí státní podniky Sonatrach a Sonelgaz.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	-5,10	3,50	3,20	3,00	1,70
HDP/obyv. (USD/PPP)	11 220,00	11 860,00	12 810,00	13 440,00	13 640,00
Inflace (%)	2,08	6,61	9,70	7,40	6,30
Nezaměstnanost (%)	16,00	18,80	16,90	17,10	17,60
Export zboží (mld. USD)	21,21	37,31	54,84	45,83	42,78
Import zboží (mld. USD)	34,39	36,10	37,40	35,47	35,25
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-12,99	1,16	17,93	10,61	7,69
Průmyslová produkce (% změna)	-8,90	-33,60	1,00	1,10	0,20
Populace (mil.)	44,29	45,17	46,09	47,02	47,98
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	5/7	5/7	5/7	5/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Rozpočtový zákon ADLR pro rok 2023 nepředpokládá výraznější změnu priorit vlády. Výdaje Alžírska na obranu na rok 2023 jsou v rozpočtu stanoveny na cca 18 mld. USD (2 486 mld. DA). Obrana figuruje na druhém místě ve výši finančních prostředků za ministerstvem financí. Vzhledem k tomu, že výdaje v roce 2022 byly kolem 10 mld. USD (1 300 mld. DA), zvýšení rozpočtu na obranu na 18 mld. představuje skoro zdvojnásobení rozpočtu vůči roku 2022. Rozpočtový zákon cílí především na zlepšení investičního prostředí, diverzifikaci ekonomiky, podporu exportu a zjednodušení daňového systému. Z makroekonomického pohledu předpokládá růst HDP o 4,1 %, růst mimo ropné příjmy ve výši 5,6 % a inflaci ve výši 5,1 %. Očekávaný vývoz v roce 2023 se odhaduje na 46,3 mld. USD, dovoz na 36,9 mld. USD a devizové rezervy na 59,7 mld. USD. Zvýšení cen ropy a plynu v roce od pol. roku 2021 bude mít pozitivní dopad na veřejné finance Alžírska.

Podle údajů Economic Intelligence Unit dosáhlo v roce 2022 saldo státního rozpočtu 2,3 % HDP a veřejný dluh se snížil z 63,4 % HDP v roce 2021 na 46 %. S ohledem na vyšší ceny ropy a plynu v roce 2022 bilance běžného účtu dosáhla 11,78 mld. USD a Mezinárodní měnového fond počítá s pozitivní bilancí běžného účtu i v roce 2023. V posledních měsících vláda cílí zejména na posílení exportního potenciálu země. V minulých letech vedla složitá ekonomická situace a nedostatek devizových rezerv alžírskou vládu k seriózním úvahám nad čerpáním půjček od mezinárodních institucí, jakkoliv je tento krok v rozporu s tradiční úvahou o zapojení ADLR do mezinárodního systému vs. udržení státní suverenity. S ohledem na vyšší ceny ropy a plynu od 2. pol. 2021 v porovnání s předchozími roky již tato potřeba financování ze zahraničí není prioritou vlády.

Veřejné finance	2022
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	2,30
Veřejný dluh (% HDP)	46,00
Bilance běžného účtu (mld. USD)	11,78
Daně	2023
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

Alžírsko disponuje jedním z největších bankovních systémů v Africe, který je ovšem poměrně netransparentní a dominují mu především státní bankovní instituce (90 % bankovního systému), přesto ho IMF ve svých studiích hodnotí jako uspokojivý. Největší překážkou je obecný nedostatek digitálních nástrojů - internetové/mobilní bankovnictví, kreditní karty apod. Do nedávna byl na překážku i nedostatek finančních produktů, který byl také jednou z příčin kromě obecné nedůvěry v instituce, pro které se většina prostředků domácností držela mimo bankovní systém. BNA proto od podzimu 2020 nabízí řadu islámských finančních produktů od pojištění přes leasing k dalším úvěrům. Rozšiřuje se i užívání regionálních bankovních karet CIB a EDAHABIA.

Banque Extérieure d'Algérie (BEA) - největší podíl na trhu, mateřskou bankou státního energetického podniku Sonatrach

Banque Nationale d'Algérie (BNA) - druhá největší na trhu, první komerční banka aktivní od r. 1966, drží kolem 20 % trhu

Další státní banky: Banque de l'Agriculture et du Développement Rural (BADR), Caisse Nationale d'Epargne et de Prévoyance (CNEP), Banque de Développement Local (BADL), Crédit Populaire d'Algérie (CPA)

Po olejářském průmyslu je bankovnictví druhý sektor s nejvyšší mírou přímých zahraničních investic. Zbylých 10 % bankovního trhu tvoří soukromé banky zahraničních vlastníků - 9 dceřiných společností, 3 pobočky a 1 joint venture. Neoperuje zde žádná soukromá banka s výhradně alžírským kapitálem, a to od dob Khalifa Bank. Crédit Agricole CIB byla z neuvedených důvodů odebrána licence v dubnu 2021.

Société Générale - největší privátní banka, BNP Paribas El Djazair Al Baraka - první islámská banka formou společného podniku s BADR

Jsou k dispozici mezinárodní akreditivy, dokumentární inkaso i bankovní záruky. Asociace bankovních institucí ABEF z pověření Centrální banky vydává nařízení týkající se ochrany devízových rezerv, importéři mají dlouhodobě povinnost domiciliace.

2.4 Daňový systém

Daň z příjmu fyzických osob je progresivní dle pásem níže:

0 - 120 000	0 % (nejnižší příjmové pásmo je osvobozeno stejně jako kapitálové příjmy z prodeje nemovitosti do této výše)
120 000 - 360 000	20 %
360 000 - 1 440 000	30 %
1 440 000 a více	35%

Zdanitelný příjem vychází z několika kategorií : plat-mzda-důchody, peněžitá odměna, některé kapitálové příjmy, výdělky ze zemědělské činnosti, mimoplatové odměny a finanční odměny a příjem z nemovitého majetku. Rezidentů je zdaněn příjem ze všech činností celosvětově, zatímco nerezidentům je daněn pouze příjem z činnosti provozované v ADLR. Na zvláštní bonusy a prémie se vztahují daňová míra ve výši 10 %.

Daň z příjmu právnických osob

Výroba	19 %
Stavební a veřejné práce	23 %
Turismus a lázeňství (vyjma cestovních agentur)	23 %
Hydraulika	23 %
Jiné aktivity	26 %

Daňové míry dle typu příjmu:

Příjem	Rezidenti	Nerezidenti
Dividendy	15 %	15 %
Úrok	10 %	10 %
Licenční poplatky	0 %	30 %
Poplatek za služby	0 %	30 %

Dividendy vyplácené DZ nebo zahraničním firmám podléhají srážkové dani 15 %, případně dle dohody o zamezení dvojího zdanění. Těchto není s ADLR uzavřeno mnoho a jejich seznam je k dispozici zde. Jednání o dohodě s ČR jsou momentálně pozastavena. Zaměstnavatel odvádí daně za zaměstnance ve výši 26 % za soc. a zdrav. pojištění ze superhrubé mzdy, následně zaměstnanec z hrubé mzdy odvádí dalších 9 %. Správnost dokumentace daňového přiznání a vnitropodnikového oceňování je pod pokutou 2 M DZD.

DPH

Standardní	19 %
Snižená	9 %

Osvobození od DPH se týká: veškerého vývozu, start-upů, firem s obratem méně než 15 M DZD (zvláštní režim). Daňová zvýhodnění lze uplatňovat, pokud je byznysový plán registrován u Národní agentury na podporu investic (ANDI). Liší se dle sektoru aktivity, lokality a počtu vytvořených pracovních míst. V implementační fázi 3 - 5 leté osvobození od DPH, v ziskové fázi 3 - 10 leté osvobození od IBS a TAP.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

- [3.1 Obchodní vztahy](#)
- [3.2 Přímé zahraniční investice](#)
- [3.3 FTA a smlouvy](#)
- [3.4 Rozvojová spolupráce](#)
- [3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Propad vývozu v roce 2019 byl dán zavedením kvót na montáž CKD/SKD dílů osobních vozů, uzavření montoven zahraničních investorů včetně VW Group. S ohledem na pokračování omezování dovozů došlo v roce 2021 k dalšímu snížení dovozů z ČR Alžírskem.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z ČR (mld. CZK)	6,23	2,10	1,90	1,48	1,22
Export do ČR (mld. CZK)	0,90	0,90	0,30	0,03	1,33
Saldo s ČR (mld. CZK)	-5,32	-1,23	-1,64	-1,45	-1,16

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
625	Pneumatiky pryžové a duše	145,37	792,00
692	Konstrukce kovové ke skladování a přepravě	95,83	12,00
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	65,13	8,00
581	Trubky, potrubí a hadice z hmot plastických	58,96	5,00
776	Elektronky, rentgenky, diody, tranzistory ap., díly	55,34	5,00

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
562	Hnojiva umělá (ne hnojiva strojená surová)	16,42	26,38
775	Zařízení elektrická a mechanická pro domácnost j. n.	10,29	16,54
792	Letadla a zařízení související, lodě kosmické, rakety	7,12	11,43
714	Stroje, motory neelektrické (ne turbíny, motory píst.)	6,08	9,76
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	3,94	6,33

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

EU je největším obchodním partnerem ADLR, vývoz do EU je dominantně tvořený ropou a zemním plynem. Import s EU se v posledních letech na nižší úrovni kvůli alžírským překážkám za účelem omezení dovozu. Hodnota export do EU v roce 2022 vzrostla především kvůli vyšším cenám ropy a plynu.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z EU (mil. EUR)	18 510,50	16 906,60	13 482,10	12 646,10	13 893,70
Export do EU (mil. EUR)	18 338,70	16 104,20	11 289,30	19 303,50	41 981,60
Saldo s EU (mil. EUR)	74,80	689,20	2 107,20	-6 823,90	28 088,00

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Import ze mezí mimo EU v roce 2021 oproti předchozímu roku výrazně narostl. Export do zemí mimo EU naopak poklesl. Saldo s těmito zeměmi v roce 2021 po letech s negativními hodnotami dosáhlo kladné hodnoty přes 4 mld. EUR.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	17 280,50	12 145,60	4 544,20	18 467,80	N/A
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	20 944,80	19 426,50	17 858,60	14 054,50	N/A
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	3 664,40	7 280,90	13 314,50	-4 413,30	N/A

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Přímé zahraniční investice jsou v Alžírsku dlouhodobě velmi nízké. V letech 2017-2020 se podle informací Světové Banky pohybovaly kolem 0,7-0,8 % HDP. V roce 2020 bylo dodatkem k rozpočtovému zákonu 2020 zmírněno omezující investiční pravidlo 49/51 platné od roku 2009. Toto pravidlo omezovalo podíl zahraničního subjektu ve společném podniku na 49 % bez ohledu na objem vloženého kapitálu, či význam přeneseného know-how. K další změně došlo v roce 2022. Omezující investiční pravidlo se dle nařízení č. 21-145 ze 17. dubna 2021 dále aplikuje na podniky dovážející zboží k přeprodeji a na strategické sektory, tj. energetický a farmaceutický sektor, dopravu (veškeré aktivity vycházejících z železniční, přístavní a letecké dopravy), na obranný sektor a částečně také na těžební sektor. V rámci těchto sektorů existují výjimky, které jsou od 49/51 osvobozeny, tj. energetika obnovitelných zdrojů, výroba farmaceutik za přenosu technologického know-how s vysokou přidanou hodnotou. Od roku 2021 zahraniční i tuzemští investoři dosáhnou na řadu daňových úlev, kompletní výčet je k nalezení v [Průvodci daňovou problematikou ministerstva financí DZ](#). Zadávání investičních projektů probíhá skrze Alžírskou agenturu na podporu investic [AAPI](#). Největší daňové úlevy pobírají projekty lokalizované na jihu země a v oblastech s vysokou mírou nezaměstnanosti, respektive projekty, které mají potenciál tvořit pracovní místa.

V Alžírsku zatím nebyly realizovány žádné české investice.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

- ı Asociační dohoda z roku 2005 (vzhledem k četným protekcionistickým opatřením v obchodní politice ze strany ADLR, které čítaly a čítají od zákazu dovozu některých položek přes licence, kvóty a další omezení, k naplnění kritéria odstranění celních překážek došlo prozatím pouze částečně)

Smlouvy s ČR

- ı Většina dohod byla uzavřena ještě za dob ČSSR, mimo uvedené existuje řada dohod z kulturní a akademické oblasti.
- ı Dohoda o spolupráci v oblasti obrany (2015)
- ı Dohoda o hospodářské a průmyslové spolupráci (2012)
- ı Dohoda o úpravě dluhu (1995)
- ı Smlouva mezi ČSSR a ADLR o zamezení dvojího zdanění příjmů z využívání mezinárodní letecké dopravy (1987)
- ı Úvěrová dohoda mezi ČSSR a ADLR (1985)
- ı Úmluva o spolupráci mezi MF ČSSR a MF ADLR (1981)
- ı Dohoda o letecké dopravě mezi ČSSR a ADLR (1964)

Chybí: Dohoda o dvojím zdanění, Dohoda o vzájemné ochraně investic (momentálně jsou jednání v obou případech pozastavena)

Alžírsko také nedisponuje žádnou zónou volného obchodu, pouze několika technologickými parky, z nichž jediný plně funkční je v Sidi Abdellah. Průmyslové zóny jsou nedokonale rozvinuty, mezi funkční patří Sidi Bel Abbes, Rouiba, blíže na [CALPIREF](#).

3.4 Rozvojová spolupráce

Alžírsko nepatří mezi prioritní země stanovené ve Strategii rozvojové spolupráce ČR, a vzhledem k platnému zákonu o financování neziskového sektoru z roku 2012 a chybějící rámcové bilaterální dohodě o rozvojové spolupráci mezi ČR a ADLR, v zemi nelze realizovat malé lokální projekty ani transformační a lidskoprávní projekty na podporu neziskového sektoru. Česká rozvojová pomoc v Alžírsku tak cílí na rozvoj kapacit institucí. V roce 2019 tak proběhl projekt technické spolupráce MFČR s Ministerstvem financí DZ se zaměřením na správu veřejných financí, dále seminář o ekonomické transformaci 90. let a dobré praxi pro Alžírsko ve spolupráci se zeměmi V4.

Česká republika se na rozvojové asistenci pro ADLR podílí skrze příspěvky EU. Ta v rámci Evropské sousedské politiky (ENP) poskytla v letech 2018–2020 rozvojovou asistenci ve výši 125 milionů EUR. Tematicky se projekty věnovaly třem pilířům: hospodářské diverzifikaci a správě veřejných financí, klimatu a obnovitelným zdrojům energie, místnímu rozvoji a participativní demokracii. V rámci Víceletého finančního rámce EU pro roky 2021–2027 připravuje v aktuálně probíhajícím programování nový finanční nástroj, který bude využit v bilaterální rozvojové spolupráci mezi EU a ADLR. V březnu 2020 také ADLR vstoupila do EBRD a předpokládá čerpání finanční podpory a realizaci projektů zejména se zaměřením na čisté zdroje energie a zelená města.

Alžírsko od roku 2020 disponuje vlastní rozvojovou agenturou Agence algérienne de la coopération internationale pour la solidarité, která zamýšlí kombinovat projekty na podporu vzdělávání Alžířanů v zahraničí s projekty ve prospěch třetích zemí ve smyslu humanitárně-rozvojových projektů.

České obchodní subjekty mohou pro svou činnost v regionu využít Záruky zahraniční rozvojové spolupráce Národní rozvojové banky. Lze se také ucházet o podporu z programu B2B České rozvojové agentury, která předpokládá podnikatelský záměr v regionu s rozvojovým dopadem v dané zemi.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Těžební a ropné technologie

Alžírsko kromě tradiční těžby zemního plynu a ropy stále více akcentuje využití dalších nerostných zdrojů. Země plánuje prospeku pro těžbu zásob železné rudy, lithia, fosfátů, manganu, olova, zinku, ale i zlata a diamantů. Alžírsko plánuje investovat do hornictví až 67 mil. EUR do roku 2028. Příležitosti pro české firmy představuje prospekce a těžba hornin a následné zpracování nerostných surovin.

Alžírsko stále držící 17. největší zásoby ropy a 11. největší zásoby zemního plynu se kromě rozvoje produkce těchto surovin nově zaměřuje i na ostatní významné surovinové zdroje. Ministerstvo energetiky a dolů pod vedením Mohameda Arkaba pracuje na aktualizaci a upřesnění Komplexní geologické mapy zobrazující surovinový potenciál Alžírska a podporu nových důlních projektů, které se neobejdou bez zahraničních partnerů a jejich technologií. Alžírsko zamýšlí investovat do sektoru důlnictví až 67 milionů eur pro období let 2018–2028. V rámci plánu diverzifikace národního hospodářství, které dosud stálo primárně na zdrojích ropy a zemního plynu, je rozšíření těžby o další nerostné suroviny logickým krokem.

► Energetika

Alžírsko je celosvětově 5. největší producentem zemního plynu a 13. největší producentem ropy, přičemž přes 95 % příjmů státního rozpočtu plyně z vývozu těchto surovin. Země si uvědomuje nutnost postupného snižování závislosti na těchto dvou komoditách. Rychle rostoucí domácí spotřeba energie, zvyšování energetické účinnosti i zavádění obnovitelných zdrojů vyžadují výrazné investice do tohoto sektoru. V období 2021–2035 vláda plánuje výstavbu obnovitelných zdrojů energie o celkové kapacitě 15 TW a nově plánuje i rozvoj produkce vodíku. V těchto sektorech se otevírají příležitosti i pro české společnosti a jejich technologie. Alžírská vláda si stále více uvědomuje potřebu diverzifikovat ekonomiku a nespolehat se na volatilní trhy s ropou a plynem. Vláda proto schválila program pro zavádění obnovitelných zdrojů energie a počítá s průběžným vypisováním mezinárodních veřejných zakázek na projekty fotovoltaických a větrných elektráren. Nově také plánuje v budoucnu výrobu vodíku z obnovitelných zdrojů.

► Obranný a bezpečnostní sektor

Alžírsko dlouhodobě disponuje největším armádním rozpočtem v Africe a patří mezi přední dovozce zbraní. Objemné investice do obranného sektoru odrážejí složitou geopolitickou situaci země a šíření nekonvenčních hrozeb v regionu Sahelu. Alžírská armáda má zájem o bezpečnostní a obranné technologie, zbraně a munici, leteckou techniku i telekomunikační a radiolokační systémy.

Alžírsko dlouhodobě disponuje největším armádním rozpočtem v Africe. Výdaje Alžírska na obranu na rok 2023 jsou v rozpočtu stanoveny na cca 18 mld. USD (2 486 mld. DA). Obrana je tak na druhém místě ve výši finančních prostředků za ministerstvem financí. Vzhledem k tomu, že výdaje v roce 2022 byly kolem 10 mld. USD (1 300 mld. DA), i zvýšení rozpočtu na obranu na 18 mld. představuje skoro zdvojnásobení rozpočtu vůči roku 2022. Dlouhodobou prioritou zůstává diverzifikace zdrojů dodávek zbraňových systémů a obranného vybavení. Alžírsko má i nadále zájem na konsolidaci místního vojenského průmyslu a jeho rozvoji. Přehled veřejných zakázek v tomto sektoru lze sledovat na portálech www.baosem.com, www.algeriatenders.com a www.mdn.dz.

► Voda a životní prostředí

Alžírsko se s ohledem na stále rostoucí poptávku po vodě a klimatické změny potýká s nedostatkem vody a vodohospodářství se stává strategickým sektorem. Alžírská vláda plánuje financování projektů zaměřených na zpřístupnění nových vodních zdrojů, zavlažování, zásobování pitnou vodou a čištění odpadních vod s následným využitím v zemědělství. Vláda plánuje na projekty ve vodohospodářství vyčlenit 1 mld. EUR ročně.

Populačně rostoucí Alžírsko se nejen v reakci na zhoršování životního prostředí intenzivně zabývá otázkami spojenými s oblastí vodního a odpadového hospodářství. Současná politika alžírského ministerstva vodohospodářství se řídí Národním plánem správy vodních zdrojů pro období 2009–2030. Tento plán hovoří především o úsporné spotřebě vodních zdrojů pomocí úsporného zavlažování, zlepšení veřejných služeb ve vodohospodářství, rehabilitaci a rozvoji rozvodné sítě, zavlažovací sítě a sítě čisticích stanic. Vláda plánuje nové projekty odsolování mořské vody.

► Zdravotnictví a farmacie

Země investuje do modernizace stávajících a výstavby nových zdravotních zařízení ve veřejném i vojenském sektoru, poptává proto různá zdravotnická zařízení a materiál. Alžírsko má zároveň společně s Jihoafrickou republikou nejsilnější farmaceutický průmysl v Africe. Exportní potenciál by mohl generovat až 400 mil. USD ročně a vytváří tak příležitosti pro vývoz výrobních linek a chemických surovin.

Alžírsko má společně s Jihoafrickou republikou nejsilnější farmaceutický průmysl v Africe, exportní potenciál by mohl generovat až

400 mil. USD ročně. Alžírský trh s léčivy patří mezi nejvýznamnější v regionu severní Afriky a Blízkého východu díky silnému a trvalému růstu po dobu téměř 15 let, s růstem dosahujícím 8 % ročně. Sektor farmacie vytváří příležitosti pro vývoz výrobních linek a chemických ingrediencí. Další možnosti se otevírají v oblasti specializovaného vybavení nemocnic a dalších zdravotnických zařízení.

► **Zemědělství a potravinářství**

Alžírsko v současné době pracuje na novém plánu rozvoje zemědělství na období do roku 2025 a také na období 2030-2035. Plán podle prvních informací předpokládá zvýšení zavlažovaných ploch na 2,5 mil. ha v roce 2030 především za účelem pěstování strategických plodin, jako jsou cereálie a zelenina. Cílem bude mimo jiné dosažení nezávislosti v produkci tvrdé pšenice a ječmene a výrazné zvýšení produkce měkké pšenice. Rozvoj a modernizace sektoru se neobejde bez zahraničních partnerů a jejich technologií. Podle Alžírské vlády domácí zemědělská produkce pokryla více než 70 % domácí spotřeby a cílem vlády je zajistit 80 % domácí spotřeby vlastní zemědělskou produkcí již v roce 2023.

► **Dopravní infrastruktura**

V Alžírsku se plánuje další rozvoj silniční, železniční i letecké infrastruktury, která je i s ohledem na rozlehlosť území a potřebu modernizace stále nedostatečná. Ve velkých městech je stále více kláden důraz na koncept chytrých měst se zaměřením na dopravní telematiku. Ministerstvo dopravy zpracovalo akční plán a nouzová opatření, která mají vést k oživení pozemní, námořní a letecké dopravy. Vláda plánuje nastavit podmínky pro vstup soukromých společností do sektorů letecké i námořní dopravy. Zatím však k liberalizaci v těchto sektorech nedošlo.

► **Výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání**

Alžírsko se od roku 2020 zařadilo mezi země s institucí na úrovni ministerstva, která prosazuje a chrání zájmy mikropodniků a znalostní ekonomiky. Alžírsko se může pochlubit desítkami univerzit a vědeckých institucí. Startupová scéna se postupně rozrůstá a některá řešení slaví úspěch. Možnosti zahraniční spolupráce se týkají především výzkumných projektů a zajištění technického vybavení výzkumných pracovišť. V roce 2023 vláda představila novou strategii pro vědecký výzkum založenou na třech hlavních osách, a to zvládnutí špičkových technologií a jejich rozšíření v průmyslu, podporu řešení aktuálních problémů pomocí výzkumu a podporu inovací s cílem modernizovat alžírský průmysl. Alžírsko může stavět na již vybudovaných kapacitách v této oblasti, mezi které patří 50 univerzit napříč celou zemí včetně Sahary, desítkami dalších vysokých škol a vědeckých pracovišť.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

- [4.1 Úvod](#)
- [4.2 Oslovení](#)
- [4.3 Obchodní schůzka](#)
- [4.4 Komunikace](#)
- [4.5 Doporučení](#)
- [4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Českého obchodníka v ADLR zpravidla překvapí rozvláčnost jednání a neochota bavit se ihned o konkrétních podmínkách obchodu. Předchází vždy rozhovor o mimopracovních věcech. Alžířané jsou velmi hrdí na svou zemi a její potenciál. Je tedy dobré vyhnout se jakékoli kritice a naopak obdivovat krásy a potenciál země. Historická institucionální paměť většinou způsobí, že i když se schůzka zdá nejdříve jako neefektivní, alžírské instituce někdy i po mnoha letech kontaktují ambasádu či přímo dodavatele s žádostí o spolupráci. Soukromý sektor v ADLR se teprve rozvíjí, představy o podnikání jsou často velmi naivní. ADLR patří mezi rizikové země z hlediska nelegální migrace a není tajemstvím, že řada tzv. obchodníků má ve skutečnosti zcela jiné úmysly. Na tuto skutečnost je třeba pamatovat a nenechat nutit k unáhleným rozhodnutím. Zdravý skepticismus je zde vždy na místě.

4.2 Oslovení

Budete se průběžně setkávat s arabskými, berberskými i francouzskými jmény, protože jazyková situace v Alžírsku je odjakživa komplikovaná. Při prvním kontaktu tedy lze použít jen obecné oslovení pane, paní, slečno. Přepis arabských jmen do latinky se v Maghrebu zakládá zpravidla na francouzské transkripci. Drobné nesrovnanosti v transkripcí na různých dokumentech tedy nemusí nutně znamenat, že se jedná ojinou osobu. Mnoho Alžířanů vyrostlo v bilingvních rodinách, případně studovalo či pracovalo působilo ve Francii nebo jinde ve světě. Úroveň jednání a vystupování alžírských partnerů tak může být na první pohled někdy překvapivě podobná stylu, který známe z Evropy. Určitý kulturní sklon k pragmatismu a odlišný hodnotový systém je ovšem třeba neopomíjet, jakkoliv na něj vystupování partnera ze začátku nenasvědčuje. Alžířané si také potrpí na funkce a především v kontaktu se zástupci státní správy a státních podniků je vhodné užívat oslovení "pane řediteli", jakkoliv tomu skutečná funkce zcela neodpovídá. Z druhé strany lze pak také doporučit uvádět na českých vizitkách podobně nadhodnocené funkce, např. u řadového obchodního zástupce spíše uvést manažer, ředitel apod. Tato označení vzbuzují v místních větší respekt a lze pak očekávat i pružnejší komunikaci. Jako jednací jazyk je používána téměř výhradně francouzština, v některých případech arabština, konkrétně pak alžírský dialekt derdža. Malá část alžírských obchodníků mluví anglicky, starší generace pak ovládá ruštinu. V oblasti města Oran se lze setkat s hispanofonními obchodníky. Pro potřeby jednání lze najmout služby tlumočníka a na průběh jednání jeho přítomnost nemusí mít negativní vliv, jakkoliv Alžířan upřednostňuje osobní kontakt a přátelské vztahy. V době zdravotnické krize COVID-19 se i v Alžírsku začalo více využívat virtuálních komunikačních platform typu Zoom, Skype, MS Teams, a první kontakt tak lze navrhnut ve virtuální formě, a to i pro kontakt se zástupci státních podniků. Státní podniky mimo přímý kontakt vyžadují často zaslání dopis tzv. lettre d'intérêt ve francouzském jazyce s vyjádřením zájmu o spolupráci a společně s propagačními materiály. Pro sjednání schůzky je pak zpravidla nevyhnutelné postupovat cestou zastupitelského úřadu. Obecně však vždy platilo a platí, že osobní přítomnost v regionu je nejfektivnější způsob, jak docílit uzavření obchodu. Veškerá jednání ovšem vyžadují, jak s oblibou uvádí zástupci Francouzsko-alžírské obchodní komory, 3 P (patience, persévérance et présence), tj. (trpělivost, odolnost a přítomnost).

4.3 Obchodní schůzka

Jak sjednat obchodní schůzku a jak probíhá?

- ı Muslimský pracovní týden trvá od neděle do čtvrtka. Pátky jsou sváteční a není vhodné si na tento den sjednávat schůzky. Pro čas schůzky je vhodné volit dopoledne po 10. hodině a počítat s vleklým průběhem.
- ı Pro efektivní komunikaci s alžírskými úřady je dobré se omezit na časové rozpětí mezi 10. a 15. hodinou.
- ı Nedorchvílnost je sice rozšířená, ale u seriózního partnera ji většinou způsobuje složitá dopravní situace ve velkých městech. Očekává se tedy vždy jistá míry flexibility, a to na obou stranách.
- ı Schůzky je dobré sjednávat přímo u partnera v kanceláři, ve výrobě, atd., a udělat si tak byť i povrchní představu o jeho podnikání. Ke schůzkám lze využít i veřejná místa (restaurace, kavárny, hotely). Pro jednání větší delegace se nejlépe alžírský partner může spojit s podnikatelskými asociacemi a požádat o poskytnutí jejich prostoru.
- ı Alžířané jsou zpravidla pohostinní, ve své zemi partnera rádi pozvou na oběd, večeři apod.
- ı Vizitky nejsou samozřejmostí tak jako webová prezentace.
- ı Při komunikaci on-line je třeba počítat s častými výpadky internetové sítě, které jsou navíc programově řízeny vládou např. během demonstrací či v období státních maturit.
- ı Bezpečnostní situace v zemi je ztížená, a pro cesty zejména na jih je téměř nevyhnutelně nutné využít služeb policejní/vojenské eskorty.
- ı Vyhnut se jakýmkoliv náznakům o neoficiální formy spolupráce zejména při kontaktu s úředníky při tendrových řízeních.

Načasování jednání

- ı Nevhodným obdobím pro obchodní jednání je postní měsíc ramadán, kdy se rytmus celé společnosti podřizuje dennímu půstu a přesunutí aktivity obyvatelstva spíše do nočních hodin. Během Ramadánu je navíc zkrácena i pracovní doba zpravidla o jednu hodinu. Alžířští partneři zpravidla reagují se zpozděním a množí jsou na dovolené.
- ı V Alžírsku se dodržuje řada náboženských svátků, které jsou navíc posuvné. Je vhodné si včas obstarat kalendář svátků pro daný rok a zmíněným obdobím se při plánování schůzek vyhýbat.
- ı Pracovní týden je od neděle do čtvrtka. Pátky jsou sváteční (veřejná místa, instituce, obchody jsou zavřené). Jednání doporučujeme sjednávat dopoledne, od 10. hodiny a počítat s vleklým jednáním přes obědový čas.
- ı Při setkání se podává ruka, což platí i pro ženy. Některí Alžířané mohou být velmi familiární, zejména pokud nežijí ve větších městech. V takovém případě budou vyžadovat žoviální vystupování (přátelské poklepávání po ramenech, „francouzský pozdrav“, tj. polibky na levou a pravou tvář).
- ı Pro ženy: Je třeba zvolit vhodný oděv, doporučuje se zahalovat ramena a nosit sukni pod kolena. Dále je vhodné příliš neprotahovat oční kontakt s muži a celkově brát v úvahu kulturní rozdíly ve vztahu muž-žena.

Jací jsou alžířští obchodníci?

- ı Soukromý sektor v Alžírsku se v zásadě teprve rozvíjí. Představy alžírských obchodníků o podnikání jsou tudíž často velmi naivní. Alžírský obchodník často přečeňuje své zkušenosti a možnosti. Alžírsko patří mezi rizikové země z hlediska nelegální migrace a není žádným tajemstvím, že řada tak zvaných obchodníků má ve skutečnosti zcela jiné úmysly. Na tuto skutečnost je třeba pamatovat a nikdy se nenechat nutit k unáhleným rozhodnutím. Zdravý skepticismus je v případě jednání s alžírským partnerem vždy na místě. Alžířští obchodníci zpravidla podnikají ve více oblastech, nebo se o to alespoň snaží. Ne vždy tato skutečnost indikuje, že jde o nesolidního partnera.
- ı Rozhodně je vždy minimálně dobré využít dalších kontaktů, které alžírský obchodník často nabízí. Člověk sedící před Vámi sice nemusí být „váš člověk“, ale minimálně vládne rozsáhlou sítí kontaktů. Na konci jednání se zpravidla sjedná další postup a ze strany alžírského obchodníka při rozloučení zazní arabská fráze inshalláh (bude-li si bůh přát). Na toto téma často i sami Alžířané vtipkují a v rámci určité pověřivosti se spekuluje, jestli se daná věc stane či ne. Lze na příklad žoviálně poznamenat „Ne, ne, ne, my to dotáhneme do konce.“

Je vyjednávání s místními obchodníky jiné, ztěžují ho kulturní/náboženské/etnické odlišnosti?

- ı Při jednání s alžírskými partnery je vhodné se ptát na region, ze kterého pochází. Zejména Kabylové jsou zpravidla velmi hrdí na svůj původ a nemusí se vnímat jako Alžířané.
- ı Alžířané se obecně hlasí ke svým berberským kořenům, takže o sobě jen zřídka hovoří jako o Arabech.
- ı Islám je sice státním náboženstvím Alžírska, jeho praxe je u jednotlivců klouzavá. K partnerovi je tedy dobré přistupovat s obezřetností a nepřímými otázkami zjišťovat, do jaké míry vyznává islám, zda konzumuje alkohol apod. Ortodoxní alžírský muslim (muž) může negativně reagovat na jednání se ženou. Obecně zde ovšem socialistická historie posílila vědomí určité rovnosti pohlaví, jakkoliv hluboká kulturní přesvědčení přetrhávají a v krizových momentech vystoupí na povrch.

- Alžírské podnikatelské prostředí je teprve na počátku svého rozvoje a za určitý kulturní rys lze považovat i míru naivity a přehnaná očekávání.

Jak by měl vypadat ideální jednací tým (počet členů, věkové a genderové složení týmu, šéf týmu)?

- Počet členů jednacího týmu záleží především na velikosti české firmy. Účast vyššího zastoupení společnosti je žádoucí zejména při jednání na ministerstvech. Věk a genderové složení týmu nehrájí zásadní roli, nicméně, větší důvěra je zde nakloněna starším mužům.

Je obvyklé obchodního partnera pozvat domů, resp. být pozván domů?

- Pokud ano, co je při takové návštěvě obvyklé, co čekat? V regionálním srovnání nejsou Alžířané příliš otevření a pozvání domů pravděpodobně navrhnu až po letitém vztahu nebo u příležitosti oslavu úspěšně zrealizovaného obchodu. V takovém případě je vhodné přinést dárek (květinu, sladkosti, broušené sklo či jiný český suvenýr). Také pravděpodobně nebude vyžadováno zouvání.

4.4 Komunikace

Je důležité vzít si s sebou tlumočníka?

Pro dlouhodobé působení v teritoriu je vhodné najmout místní sílu ovládající francouzský, arabský, případně dle potřeb exportéra i anglický jazyk a řešit případné komunikační lapsy, které jsou ostatně frekventované, se společníkem, případně využívat služeb tlumočníka.

Jak je to s jazykovou vybaveností? Starší generace zejména pak z řad úředníků ovládá plynule ruštinu, mladší generace dnešních třicátníků z druhé strany odmítá francouzský jazyk jako symbol pozůstatků francouzského kolonialismu a přeorientovává se na angličtinu.

Existují nějaká komunikační tabu?

Je vhodné se vyhýbat tématům, jako jsou politika, náboženství, alkohol a jiné drogy. Alžírský partner Vám možná bude chtít sdělit svůj názor na politický vývoj v zemi. V takovém případě je dobré ho vyslechnout s empatií a příliš neoponovat, vyjadřovat se k politice spíše obecně, nestranně.

Jak nejlépe komunikovat?

Osobní setkání je v jednání s alžírským partnerem zásadní. Pouze minimální procento obchodníků v regionu uspěje bez toho, aby do Alžírska opakovaně přcestovali. Získání víza vyžaduje předložení řady dokumentů a často i zvací dopis. V minulosti se objevily i problémy s udělováním víz, tyto jsou zpravidla odvislé od politického vývoje v zemi a ochoty státních podniků vystavit zvací dopis. K urychlení komunikace doporučujeme používat raději telefon a aplikaci WhatsApp než e-mail. Alžírské úřady, ale i obchodníci zcela běžně pro komunikaci využívají fax.

4.5 Doporučení

- ı Sledovat politický vývoj v zemi a často se měnící nařízení upravující zahraniční obchod.
- ı Dobře zvážit obchodní rizika.
- ı Spojit se s konzultantskou společností a zvážit založení firmy v regionu.
- ı Vybavit se dobrou znalostí francouzského jazyka.
- ı Při komunikaci s úřady a bankovními domy se obrnit trpělivostí. Z platebních nástrojů akceptovat pouze neodvolatelný potvrzený akreditiv.

4.6 Státní svátky

Kalendář

Civilní svátky jsou fixní dle našeho (gregoriánského) kalendáře, ale islámské se vůči němu každý rok posunou dopředu zpravidla o 11 dní, protože islámský rok je kratší. Nejobvyklejší pracovní doba je od 8:00 do 16:30 a průměrná prodejní doba od 9:00 do 18:00. Víkendové dny jsou pátek a sobota s tím, že pátek je více sváteční podobně jako u nás neděle, respektive lze očekávat uzavřené veškeré úřady, obchody, restaurace, v horším případě i parky minimálně v době bohoslužby zhruba do 15:00.

V období měsíce ramadánu je třeba počítat se sníženou aktivitou v zemi obecně, pracovní čas se zpravidla zkracuje o hodinu. Na toto období není vhodné plánovat cesty do muslimského světa, jednak kvůli půstu, kdy je negativně vnímána konzumace pití a potravin kdekoli ve veřejném prostoru, a to až do pozdních večerních hodin, zároveň je řada občerstvovacích zařízení uzavřena.

Civilní svátky 2023

1. 1. Nový rok

12. –14. 1. Berberský nový rok Yennayer variuje dle regionu

19. 3. Příměří

1. 5. Svátek práce

5. 7. Den nezávislosti

1. 11. Den národní revoluce

Islámské svátky (pohyblivé) 2023

21. 4. Aid el-Fitr (konec půstu měsíce ramadánu)

28. 6. Svátek oběti Aid el-Adha

19. 7. Islámský nový rok

28. 7. Svátek ašúra

27. 9. Den narození proroka Mohammeda

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- [5.1 Vstup na trh](#)
- [5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)
- [5.3 Marketing a komunikace](#)
- [5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)
- [5.5 Trh veřejných zakázek](#)
- [5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)
- [5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)
- [5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)
- [5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Ochrana trhu

Investiční pravidlo 49/51 (většinové držení společnosti alžírskou entitou) ve vybraných strategických sektorech, či jejich částech.

Incoterm FOB – využívání FOB má nyní pouze doporučující charakter, alžírský importér je také nucen přednostně zvážit využití národních rejdařů pro zajištění logistiky. Doporučuje se vyhnout se Incoterm s nutností platit pojištění, které je splatné v Alžírsku.

Střídavě omezování a povolování dovozu, časté změny podmínek pro dovozce. Existence řady zákazů dovozu, kvót a cel.

Zákaz dovozu vybraného ovoce, občas červených mas v čerstvém i mraženém stavu (v případě položek agrofood se upravuje v závislosti na přípravě a průběhu měsíce ramadánu, zákazy dovozu se obecně dynamicky proměňují), od června 2021 zákaz dovozu mramoru, keramiky a porcelánu, transformátorů a generátorů, jež jsou vyráběny v tuzemsku.

Omezení dovozu léčiv a zdravotnických pomůcek (snaha o snižování výdajů na dovoz léčiv, regulační atestace vydávaná sekcí farmaceutického průmyslu alžírského ministerstva průmyslu. Žádost musí obsahovat plán dodávek zboží na stanovený rok, pro forma fakturu pro potřeby domiciliace, stav skladu ke dni podání žádosti, formulář celní správy D10 ve vztahu k předešlým dodávkám stejně jako potvrzení o domiciliaci předešlých dodávek, včetně objednávek zdravotnických zařízení.)

Domiciliace → Výbor ekonomicke stability (v duchu 80. let a tzv. Výboru ekonomicke stability se zvažuje obnovení odboru, který by posuzoval důležitost mezinárodních transakcí ve snaze ochránit stav devízového účtu, prozatím se pouze dlouhodobě uplatňuje povinnost domiciliace/administrativní procedura o banky importéra, která prověřuje solventnost obchodních partnerů.)

Nedodržování principů Asociační dohody z r. 2005 - Výše uvedená opatření na ochranu trhu jsou v rozporu s meritem Asociační dohody s EU. Po mnohaletých odkladech pouze částečný vstup do bezcelní zóny v září 2020.

Odklad platby 45 dní ode dne expedice zboží (od 2021) - Netýká se strategických produktů, potravinářských výrobků, výrobků, které jsou stěžejní pro alžírské hospodářství, zboží na objednávku státních institucí a státních podniků.

Automobilový průmysl

Po kvótách z května 2019 došlo k uzavření montoven zahraničních investorů, po několikaměsíčním vakuu v květnu 2021 vydány nové podmínky dovozu kompletních vozů - možný dovoz jen do objemu 1,6 l, koncesionář smí reprezentovat jen 2 značky osobních vozů a 3 značky motorových vozidel viz. dekret č.21-175 publikovaný 9. května 2021. Tyto podmínky byly později administrativou odvolány. Nově byly podmínky zveřejněny koncem roku 2022, stále se ale čeká na způsob, jak budou tato pravidla aplikována v praxi, včetně plošného umožnění dovozu vozů distributory (v současnosti licence získalo pouze několik společností). Toto se také týká podmínek pro montáž vozů v místě (v 1. pol. 2023 probíhala příprava na výrobu vozů značky Fiat v průmyslovém parku nedaleko Oránu s cílem výroby prvních vozů do konce roku 2023).

Elektrotechnika

Požaduje se integrace z místních zdrojů 40 až 80 %, pak vzniká možnost čerpat výhody preferenčního režimu viz. příslušné nařízení.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Společnost s ručením omezeným (SARL)

- 1 2–20 partnerů, minimální kapitál 100 000 DZD v akcích (1 000 DZD / akcie)
- 1 Ručení je omezeno příspěvkem na základní kapitál.

Společná akciová společnost (SPA)

- 1 minimálně 7 akcionářů, min. kapitál 1 000 000 DZD až 5 000 000 DZD v případě veřejné nabídky akcií
- 1 Ručení je omezeno příspěvkem na základní kapitál.

Veřejná obchodní společnost (SNC)

- 1 většinou odpovídá rodinnému podniku
- 1 2 partneři a více, žádný minimální kapitál, ručí všichni nerozdílně celým svým majetkem.

Komanditní společnost (SCS)

- 1 v ADLR méně obvyklá
- 1 minimálně 2 partneři - dva typy partnerů - komanditista a komplementář, kdy jeden ručí celým svým majetkem, a druhý pouze do výše nesplaceného dluhu, žádný minimální kapitál.

Komanditní akciová společnost (SCPA)

- 1 partneři v podobném vztahu jako v akciové společnosti s minimálně 3 komplementáři
- 1 kapitál 1 milion DZD, komanditista a komplementář, kdy jeden ručí celým svým majetkem, a druhý pouze do výše nesplaceného dluhu

Společnost s ručením omezeným s jedním společníkem (EURL)

- 1 obchodník je zároveň jednatelem a právní osobou, žádný minimální kapitál, neručí se vlastním majetkem

Groupement (GR)

- 1 2 a více partnerů bez kapitálu na dobu neurčitou, ručí vlastním majetkem solidárně pokud zvláštní smlouva nestanoví jinak, zápisem do OR získává PO

Podniky se obyčejně sdružují v sektorově podnikatelských svazech, jejichž fungování je spíše teoretické, mezi nejvýznamnější a největší svazy, kde lze hledat administrativní podporu a zpravodajství, patří CAPC (ex. FCE - Forum des Chefs d'Entreprises) a CARE (Cercle d>Action et de Réflexion Autour de l'Entreprise).

Vhodným průvodcem pro založení společnosti v Alžírsku je portál Je créé mon entreprise. Jakýkoliv typ obchodní společnosti musí být vždy zapsán v Obchodním rejstříku (CNRS). K placení sociálního a zdravotního pojištění ze strany zaměstnavatele se lze na portále CASNOS.

V Alžírsku lze založit Bureau de liaison / rezidentní kancelář zahraniční společnosti, kterou nyní disponují pouze dvě české firmy, a totož Vorrens a Pamco Int. Řídí se dekretem z 9. listopadu 2015. Licence je vydávána na 2 roky s možností prodloužení ze strany Ministerstva obchodu DZ. Tato forma zastoupení nepovoluje výdělečnou činnost a veškeré náklady musí být hrazeny v DZD získaných směnou importovaných devíz, kancelář musí disponovat bankovním účtem CEDAC (b.ú. ve směnitelné alžírské měně) s min. vkladem v hodnotě 5 000 USD, dále 30 000 USD u stejné banky jako kapitál.

Mimo výše uvedené formy zastoupení lze doporučit zaměstnat alespoň místní sílu na vyřizování úřední dokumentace spjaté s veřejnými zakázkami a zpravodajství z regionu.

5.3 Marketing a komunikace

Obecně vzato marketing alžírských firem významně pokulhává za světovými trendy i kvantitou marketingu známou z průmyslových zemí. Nově zakládané malé a střední podniky se orientují na sociální média (FB, Instagram), technicky a finančně nákladnějšími webovými stránkami disponují až větší podniky. Populární zůstává spíše klasická tištěná reklama. Z digitální reklamy mimo elektronické verze národních deníků nabízí reklamní prostor i vůbec nejfrekventovanější inzerční portál v zemi Ouedkniss.

Státní agentura ANEPE spravuje přes 107 národních deníků včetně reklamních sdělení v nich, rovněž je zodpovědná za věstník veřejných zakázek BOMOP. Mimoto zde působí soukromé reklamní agentury, např. FanAdvertising Algérie, Memac Ogilvy, Original Idea, Calamus Advertising, 3A Algeria Advertising Agency, Agence Digitale 360. Reklama by neměla obsahovat narážky na místní náboženství ani politickou situaci. Oblíbenými reklamními kanály jsou televize, veřejnoprávní ENTV nebo rádio.

Pro publikaci inzerce ohledem nabídky a poptávky pracovních míst, stejně jako vysvětlivky k legislativě zaměstnanosti je vhodné se obrátit na Národ úřad pro zaměstnanost ANEM (tj. Úřad práce). Lze se obracet i na soukromé HR agentury spravující standardně portály s nabídkou zaměstnání na různé typy kontraktů, ale které poskytují také konzultační služby. Mezi nejznámější patří Emploitic, Emploi Partner Algérie, Team RH nebo Halkorb RH.

Profil spotřebitele

Populace v Alžírsku je relativně mladá, i když postupně stárne. Střední věk je 28,9 let, což je o 3 roky více než před 10 lety. Alžírskou společnost tvoří ze 43,5% lidé do 24 let, ze 42,9% ve věku 25 až 55 let, a ze 13,6% ve věku nad 55 let. Míra růstu populace v roce 2020 byla 1,52%. V průměru na jednu domácnost připadá 6,12 lidí, což je relativně vysoké číslo. Ženy představují 49,4% a muži 50,6% populace, přičemž 73,7% Alžířanů žije v městských oblastech. Severní pobřežní část je hustě osídlená oproti středu a jihu země. Hlavními městy jsou Alžír, Oran, Constantine a Annaba. Úroveň vzdělání v Alžírsku se podle OECD odhaduje jako jedna z nejhorších na světě. Jakkoliv se každoročně zvyšuje počet studentů zapsaných na univerzitě, v zemi je stále 17% negramotnost a 82% dospělých neprošlo střední školou.

Spotřebitelské chování

Alžírská společnost není konzumní a spotřeba je dána cenou. Každodenní nákupy se většinou obstarávají u maloobchodníků, jakkoliv ve větších městech jsou využívány supermarkety ale i nákupní centra (v Alžíru : Garden City, Ardi, Centre Commercial Ben Aknoune a další). Asi 66 % populace chová důvěru v budoucnost ekonomiky, ale toto číslo může ovlivnit politické a sociální napětí spojené s volbami. E-obchod roste na popularitě, ovšem od online plateb se stále upouští ve prospěch hotovostních plateb provedených po objednávce, a to pro obecnou nespolehlivost. Obeecně platí, že spotřebitelé, pokud si to mohou dovolit, upřednostňují zahraniční zboží, které je vnímáno jako kvalitnější. Vláda však zahájila kampaň na propagaci místních produktů. Z hlediska lojality je sice branding důležitým faktorem nákupu, ale spotřebitelé jsou ochotni odejít za lepší cenou. Asi 50 % populace má internet a je aktivní na sociálních sítích. Rozhodnutí o nákupu na základě online reklamy není tak časté jako v Evropě nebo v USA. Ekologické a neintenzivní zemědělství přitahuje zatím malou část populace. Stravovací návyky se mění na stravu bohatší na živočišný tuk a cukr.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Dle indexu IPRI 2021 Property Rights Alliance je ADLR v ochraně duševního vlastnictví na 100. místě ze 129 hodnocených zemí a na 12. místě z 15 hodnocených zemí severní Afriky a Blízkého východu.

Ochrana k právu na průmyslové vlastnictví

ADLR členem:

od roku 1966 Pařížské úmluvy z roku 1883

od roku 1972 Madridské úmluvy o registraci značek

od roku 1972 Úmlovy z Nice o mezinárodní klasifikaci zboží a služeb pro potřeby registrace značky

Patenty

Udělování patentů se řídí nařízením č. 3-7 z 19. července 2003 o patentování vynálezů, dále úmluvou č. 5-275 z 2.srpna 2005 upravující způsoby udělování patentů. Patent uděluje jeho držiteli právo na exkluzivní výrobu, užívání a prodej výrobku. Trvání patentu je stanoveno na 20 let od data podání žádosti bez možnosti obnovy. Žádost se podává na Institut national algérien de la propriété industrielle INAPI a výsledky jsou publikovány v Bulletin Officiel de la propriété industrielle BOPI.

Ochranné známky

Nařízení č. 3-6 z 19. července 2003 a nařízení č. 5-277 z 2.srpna 2005 upravují registraci značek. Dle přísl. nařízení se rozlišují různé kategorie, jako jsou známky produktu, známky služby, ochranná známka (marque collective), ochranná známka, jež je obecně proslulá (marque notoire), výrobní značka (marque de commerce) a certifikační značka (marque de certification). Značky jsou rovněž vedeny na INAPI a jejich platnost je 10 let s automatickým obnovováním. Falšování ochranných známek pak podléhá pokutě až 10 M. DZD.

Průmyslové vzory a návrhy

Podmínky udělování ochrany pro průmyslové vzory a návrhy jsou uvedeny v nařízeních č.66-86 a 87 z 28. dubna 1966. Délka platnosti je stanovena na 10 let, kdy po prvním roce je nutné uhradit příslušnou daň za udržování ochrany. Zpronevěření se trestá až vazbou v době trvání 6 měsíců.

Ochranné označení původu

Tzv. Appellation d'origine je upraveno nařízením č. 76-65 z 16. července 1976. Chráněné označení původu zboží je systém, který se snaží chránit tradiční názvy a značky místních zemědělských produktů. Platnost je stanovena na 10 let a je neomezeně obnovována.

Ochrana autorských práv v umění a literatuře

Je upravena v nařízení č. 3-5 z 19. července 2003, a lze uplatňovat na Office national des droits d'auteur et des droits voisins ONDA.

5.5 Trh veřejných zakázek

Typy veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou zadávány prostřednictvím veřejně oznamovaných tendrů. Pro cenové nabídky místních firem a místních společných podniků s majoritním alžírským podílem platí 25 % zvýhodnění. V tendrových podmínkách (tj. cahier de charge, který jsou vydávány oproti poplatku) může být dle zákona uvedena podmínka závazku zahraničního subjektu investovat v Alžírsku v daném oboru formou vytvoření společného podniku / joint venture s alžírským subjektem. Alžírská ekonomika je stále převážně řízena státem a státní zakázky představují objemově i kvalitativně atraktivní příležitost pro zahraniční subjekty (tvoří až 20 % HDP ADLR - pro srovnání v zemích OECD tento poměr činí 12 % HDP).

Dále se lze tuzemského/národního tendru účastnit také z titulu zahraničního subjektu avšak za příslibu, že 30 % dodávky bude zajištěno od alžírských subdodavatelů. Mimo tendry tuzemské, zahraniční jsou zde tzv. appels d'offre restreints. Tyto představují asi 7 % všechny vypisovaných VZ a mohou se jich účastnit pouze předvybraní dodavatelé. Pokud chce být dodavatel zařazen na seznam předvybraných kandidátů, je třeba sledovat vypisování tzv. pré-selection, a zúčastnit se s předstihem tohoto výběrového řízení.

Dále se realizují tzv. gré à gré simple tedy veřejné zakázky volné - tyto jsou vypsány v případě urgentní nutnosti zajištění služby, či zboží, které jsou v národním zájmu, či v případě, že ani v opakováném řízení VZ nebyl vybrán dodavatel. Nakonec existují tzv. gré à gré après consultation, kterých se využívá stejně jako v předešlém případě po opakování neúspěšném VZ, a také pro všechny studie proveditelnosti, služby nebo dodávky zboží, kde se nepředpokládá existence větší konkurence, nebo v případě materiálu, který podléhá utajení. Pro asistenci na přípravě dokumentace pro účast na veřejných zakázkách se lze obrátit na jednu z mnoha právnických nebo konzultačních společností v ADLR, případně obchodně-ekonomickej úsek zastupitelského úřadu, který doporučí v tomto ohledu zkušené české subjekty.

Platební morálka

Platební morálka je všeobecně dobrá, jakkoliv dochází k časovým prodlevám, které ovšem souvisí spíše s náročnými administrativními procesy než s neochotou státních podniků pohledávky uhradit. Účast v řízení o veřejné zakázce je vždy zdlouhavý proces, který se může protáhnout na několik let. V první fázi výhodnocování plnění technických a obchodních kritérií musí subjekt při nejlepším maximálně vyhovět požadavkům, pokud i tak vyhověl a je výhodnocen jako nejvýhodnější dodavatel daného zboží / služby neznamená to nutně, že bude obchod uzavřen.

Tato fáze může nastat i o rok později. Výhodnocení VZ probíhá na základě řady kritérií, mezi nimi také platební metody, kdy je významně bodově zvýhodněna metoda přímé platby (10 b oproti 2 b za bankovní akreditiv). Přímou platbu obecně nelze doporučit, protože exportní firmu vystavuje zbytečně vysokému riziku včasného neuhradení platby. Evidují se tak mnohaměsíční průtahy a pro účast na VZ v ADLR, ale i jako obecné pravidlo obchodování s alžírskými partnery, se doporučuje využívat výlučně bankovního akreditivu. Lhůta pro proplacení VZ je obyčejně stanovena průměrně na 90 dní (paradoxně zde legislativa žádné termíny nestanovuje, stanovuje pouze lhůtu úředního souhlasu mezi 1–2 měsíci).

Legislativa a problémy

Pravidla organizace veřejných zakázek definuje především prezidentský dekret č. 15-247 z 16. září 2015 o organizaci veřejných zakázek. Pod záštitou ministerstva financí působí Úřad pro regulaci veřejných zakázek, v jehož gesci je vypisování, monitoring, statistika i audit veřejných zakázek. Poměrně složitá legislativa problematiky veřejných zakázek v ADLR se vyznačuje především nekoherentností.

Jako častý problém se uvádí i velmi krátké termíny pro předložení nabídky od momentu vyhlášení VZ - minimální doba není oficiálně stanovena, ale průměrně se pohybuje kolem 15 dní. Většina veřejných zakázek také není zcela veřejná, respektive kompletní informace včetně technických a obchodních požadavků je k dispozici oproti poplatku za tzv. cahier des charges. Text vlastní smlouvy o veřejné zakázce zpravidla není k větší diskusi a jakkoliv je možné navrhnut změny, z praxe je známo, že tyto nebývají kladně přijaty na straně alžírských institucí. Text je standardizovaný a vychází přímo ze zákona, což je také hlavní uváděný argument, po kterém vyjednávání končí.

Trendy

Od začátku roku 2021 ve smyslu dodatku k Rozpočtovému zákonu r. 2020, kterým došlo ke zrušení omezujícího investičního pravidla 49/51 platného od roku 2009 (vys. menšinový podíl patřil zahraničnímu podílníkovi navzdory finančnímu, technickému či sociálnímu kapitálu vloženého do společného podniku), a dále ve smyslu Rozpočtového zákona r. 2021, který stanovuje řadu daňových úlev pro investory, pozorujeme obecný pokles počtu vypisovaných tendrových zakázek ve prospěch alžírskou vládou preferovaných

investic.

Vypisování a průběh veřejných zakázk také silně ovlivňuje od roku 2019 turbulentní politický vývoj v mnoha případech spjatý s odhalováním korupčních kauz. Zejména během "revolučního" roku 2019 byl citelný počet zakázk prohlášen za "infructueux/neúspěšny" a docházelo k výraznějším prodlevám v platbách, které byly spojeny s přílišnou opatrností úředníků státních bank při provádění mezinárodních transakcí. Vzhledem k masivnímu propouštění v řadách top managementu v té době šlo o nepřekvapivý obranný mechanismus a ve známých případech byla sjednána náprava.

Odkazy na portály s veřejnými zakázkami

- ¹ [BusinessInfo](#) – vybrané tendry dle frekventovaných položek českého dovozu do Alžírska publikované obchodně-ekonomickým úsekem
- ¹ [AlgeriaTenders](#) – obchodně-ekonomický úsek disponuje placeným přístupem k databázi, a může tak poskytnout detailní náhledy vybraných tendrů
- ¹ [Ministerstvo obrany](#)
- ¹ [Ministerstvo zdravotnictví](#)

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Způsoby řešení obchodních sporů jsou podobné jako v jiných zemích. Název odboru pro řešení obchodních sporů Alžírské obchodní a průmyslové komory (**CACI**) je Centre de Conciliation, de Médiation et d'Arbitrage a seznam advokátů v Alžíru je uveden na internetových stránkách www.barreau-alger.dz místní advokátní komory. V případě sporu o veřejnou zakázku jsou tyto řešeny skrze různé orgány v případě účasti alžírských nebo zahraničních firem. Problémy a rizika mohou nejspíše vyplynout z kulturních odlišností. Pro většinu českých firem, které jsou v komunikaci se zahraničím zaměřeny hlavně na angličtinu, je komplikací i místní frankofonní tradice.

Povolenými platebními podmínkami při dovozu jsou v Alžírsku bankovní akreditiv a dokumentární inkaso, ve výjimečných případech přímá platba, což technicky způsobuje vysokou platební morálku, ale menší pružnost plateb. V případě veřejných zakázk je časová prodleva 3, 6 ale i 9 měsíců běžná, a je způsobena spíše administrativními průtahy než neochotou či nesolventností klienta. V některých případech je třeba urgovat přímo banku, pokud ne rovnou Centrální banku ADLR. Často také dochází k opomenutí vypovězení bankovních záruk, s čímž rostou exportérovi neprávem náklady. Opět jde ze strany alžírských úřadů o nedostatečnou komunikaci a odlišnou administrativní kulturu.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Žádosti o víza se podávají na Alžírském velvyslanectví v Praze na formulářích ve dvou kopíech, počítá se s platností pasu minimálně 6 měsíců a s poplatky publikovanými na www.algerie.cz. Doporučujeme podávat žádost i 3 týdny před cestou. Ve výjimečných případech Velvyslanectví ČR v Alžíru může zaslat zvací dopis, a tím podpořit žádost o alžírská víza.

Mezi Českou republikou a ADLR neexistuje žádný přímý letecký spoj. Doporučuje se cestovat pravidelnými komerčními lety soukromých společností na trasách Paříž CDG, Frankfurt, Istanbul, Řím - Alžír (mez. letiště Houari Boumediene), lze použít i [Air Algérie](#).

Pro cestující autem je nejbližší přístav trajektů do Alžíru v Marseille. Plavba trvá kolem 20 hodin. Hranice mezi Alžírskem a Marokem je uzavřena (od roku 1994), od roku 2021 neexistuje ani přímé letecké spojení. Hranice mezi Alžírskem a Tuniskem je průjezdná.

Přesuny po Alžírsku lze realizovat samostatně či za asistence vojenské či policejní eskorty, tu lze vyžádat přes DREC (Direction des relations extérieures et de coopération du Ministère de la Défense). O eskortu je vhodné žádat při cestách na jih země, kde evidujeme reziduální terorismus. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince jsou průběžně indikovány v cestovních doporučeních na internetových stránkách www.mrz.cz v sekci [Cestujeme](#).

Bezpečnost

Vzhledem k přetrvávajícímu riziku bezpečnostních incidentů, MZV ČR doporučuje při cestách do Alžírska dbát zvýšené opatrnosti a dodržovat veškeré zásady individuální bezpečnosti. Bezpečnostní rizika jsou spojená především s individuální turistikou. Nedoporučuje se pohyb za účelem individuální turistiky mimo městské aglomerace na severu země v neobydlených místech, která nejsou pod stálou kontrolou místních bezpečnostních složek. Neorganizované individuální cesty do jižních oblastí země se nedoporučují vůbec. Nabádá se ke zvýšené ostrážitosti a dodržování elementárních bezpečnostních pravidel i ve městech.

Ministerstvo zahraničních věcí ČR doporučuje všem cestovatelům zaregistrovat se v databázi [DROZD](#).

V případě nouze je možné kontaktovat nouzovou linku Velvyslanectví ČR v Alžíru +213/770/899090.

Vzhledem k možným změnám např. s ohledem na vývoj v souvislosti s pandemií COVID-19 doporučujeme sledovat aktuality na webu [zastupitelského úřadu v Alžíru](#).

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Podmínkou pro zaměstnání je pracovní povolení, které zařizuje zaměstnavatel po předložení kopie pracovní smlouvy a předběžného souhlasu Úřadu práce na úrovni viláje spadajících pod ministerstvo práce a sociálních věcí ([detailní popis administrativního postupu](#)), a pracovní vízum, o které se žádá na [Alžírském velvyslanectví v Praze](#). Čl. 10 zákona č. 81-10 o zaměstnávání občanů cizí státní příslušnosti stanovuje, že pracovní povolení se vydává na dobu 2 let s možností prodloužení. Dále na veškeré významné změny v pracovní smlouvě se vztahuje ohlašovací povinnost teritoriálně příslušným úřadům v řádu 48 hodin.

Porušení pravidel stanovených zákonem č. 81-10 o zaměstnávání občanů cizí státní příslušnosti, dekretem č. 82-510 o podmínkách vydávání pracovních povolení občanům cizí státní příslušnosti a prezidentským dekretem č. 3-251 o podmínkách pobytu občanů cizí státní příslušnosti na území Alžírska se trestá pokutami ve výši 10 000 až 20 000 DZD (př. chybějící dokumenty, neplatné pracovní povolení, dokumentace neodpovídající realitě).

Povinnosti držet pracovní povolení jsou zproštěni jednotlivci spadající do těchto kategorií: diplomáti a zástupci mezinárodních organizací, novináři zahraničních médií, stážisti, umělci s délkou pobytu do 3 měsíců, obchodní zástupci na služební cestě, pracovníci mezinárodní dopravy, pracovníci volných zón, personál najatý na veřejné stavební práce, akcionáři tuzemských společností.

Minimální plat tzv. SNMG činí v Alžírsku 20 000 DZD (cca. 120 EUR), plat vysokoškolsky vzdělaného inženýra se pohybuje kolem 110 000 DZD (cca. 670 EUR). Muslimský pracovní týden trvá od neděle do čtvrtka (za svátek se považuje pátek) a maximální pracovní doba nepřesáhne 12 hodin denně v 5 po sobě jdoucích dnech. Za noční směnu se považuje čas od 21. hodiny do 5. hodiny ráno.

Za práci mimo smlouvou stanovenou dobu se vyplácí prémie zpravidla takto: 50 % za přesčas, 100 % za sváteční dny, 25 % za práci od 18. hodiny do půlnoci a 50 % za práci od půlnoci do 8. hodiny ráno. Zákoný minimální věk pro výkon pracovní činnosti je 16 let a do důchodu se odchází až po 60. roce věku. Zákonem stanovená dovolená dosahuje 30 kalendářních dní, plus zvýhodnění při výkonu činnosti na jihu země o dalších 10 dní. Nábor zaměstnanců lze provést skrze alžírský úřad práce [ANEM](#), nebo soukromé personální agentury, mezi nimiž vynikají zejména [Employtic](#) a [Algérie Emploi](#). V Alžírsku jsou zpravidla aktivní odbory a nejvýraznější z nich je [UGTA](#).

Podmínkou využití místní zdravotní péče je zaplacení lékařské prohlídky nebo zátkoru s tím, že refundaci následně individuálně řeší pojíšťovna, se kterou bylo předem sjednáno platné cestovní zdravotní pojištění pro region. V přepočtu jsou ceny prohlídek v řádu stovek CZK, někdy i méně. Totéž platí i pro předepsané léky. Doporučuje se využívat soukromých zdravotnických zařízení a klinik oproti státním. Zaměstnanci cizí státní příslušnosti podléhají stejněmu daňovému systému jako místní zaměstnanci, viz. 2.4. Vše o sociálním a zdravotním pojištění v Alžírsku se lze dočíst na portále [CNA](#).

ADLR ratifikovala řadu úmluv v oblasti práce a zaměstnanosti v rámci svého členství v [ILO](#), a v [ALO](#). Detailní statistiky o zaměstnanosti v ADLR jsou k dispozici v databázi [ILOSTAT](#).

Kontakt pro žádost o víza a pracovní povolení:

Velvyslanectví Alžírské demokratické lidové republiky v Praze

V tištěně 483/10 160 01

Praha 6

e-mail: ambalger@volny.cz

tel.: (00420) 233 101 770

(00420) 233 371 144

5.9 Veletrhy a akce

Přehled významných veletrhů a výstav je uváděn na stránkách alžírského státního podniku SAFEX. Řada významných událostí se koná v Oranu v Centre de Convention Mohammed Benahmed. O dalších významných akcích se lze informovat přímo na Velvyslanectví ČR v Alžíru e-mailem na commerce_algiers@mzv.cz.

POLLUTEC

Zavedený veletrh zaměřený na vodohospodářství, technologie čištění, odsolování vody, ale i správu vodních zdrojů a výstavbu vodních děl, okrajově pak v širším slova smyslu na odpadové hospodářství se koná ve Výstavním paláci SAFEX v Alžíru. Jeho obdobou je pak menší akce s názvem REVADE, ovšem s větším důrazem na odpadové hospodářství a recyklaci.

BATIMATEC či FIA

V obou případech se jedná o primárně strojírenské veletrhy, kde jsou ovšem často zastoupené i firmy ze stavebního a energetického průmyslu. FIA má sice delší historii, ale zájem roste i o BATIMATEC - oba se každoročně konají v paláci SAFEX v Alžíru.

FPA

Veletrh alžírské produkce je z logiky struktury alžírského hospodářství zaměřen především na vojenskou oblast a téma spjatá s veškerou infrastrukturou pro bezpečnostní složky. Významnou součástí je i pavilon, ve kterém se odráží narůstající aktivita v oblasti zemědělství/potravinářství. Dále zde jsou zastoupeny i firmy z oblasti elektropřímyslu.

SECURA

Relativně mladý veletrh se zaměřuje na vše související s bezpečností jak vnitřní tak vnější, jak bezpečností jednotlivců, domácností, tak bezpečností průmyslovou. Veletrh se taktéž koná v SAFEXu a nabízí i pestrý doprovodný program.

ERA

Veletrh zaměřený na obnovitelné zdroje energie a zelená řešení se koná ve výstavním paláci Centre de Convention v Oranu. Na veletrhu se prezentují energetické giganty, národní agentury a široká škála privátních firem, které usilují o naplnění vládní strategie energetické účinnosti EnR.

SIPSA-FILAH

Věbec největší salon zaměřený na zemědělství a potravinářství se koná rovněž ve výstavním paláci SAFEX.

MaghrebPharma - SIPHAL

MaghrebPharma je největší veletrh v Africe se zaměřením na farmapřímysl, koná se v Centre International des Conférences v Alžíru, SIPHAL lze navštívit ve výstavním paláci SAFEX.

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Alžíru

3, chemin du Ziryab

Telemly, Alger

Tél: +213 21 23 00 56

Fax: +213 21 23 01 33

Web: www.mzv.cz/algiers

Úřední hodiny: Neděle - Čtvrtek, 8:00 - 16:30

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Záchranka: 213

Hasiči: 14

Policie: 1548

Gendarmerie: 1055

Infolinka: 19

Konzulární pohotovost Vellyslanectví ČR v Alžíru: +213 770 899 090

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Úřady

- 1 úřad předsedy vlády s odkazy na weby ministerstev: www.premier-ministre.gov.dz/fr
- 1 ústřední celní správa Direction Générale des Douanes: www.douane.gov.dz
- 1 obchodní rejstřík Centre National du Registre de Commerce: <https://sidjilcom.cnrc.dz/>
- 1 statistický úřad Office National des Statistiques: www.ons.dz
- 1 agentura na podporu investic Agence Algérienne de Promotion de l'Investissement: www.aapi.dz
- 1 obchodní a průmyslová komora Chambre Algérienne de Commerce et d'Industrie: www.caci.dz

Podnikatelská sdružení

- 1 svaz podnikatelů Confédération Algérienne du Patronat Citoyen: www.capec.dz
- 1 svaz podnikatelů Association Générale des Entrepreneurs Algériens: www.agea-dz.org
- 1 svaz alžírských vývozců Agence Nationale de Promotion du Commerce Extérieur: www.algex.dz
- 1 podnikatelské sdružení Cercle d'Action et de Réflexion pour l'Entreprise: <https://care.dz/fr/care>

Informační zdroje

- 1 [Djazairess](#)
- 1 [El Watan](#)
- 1 [APS-Algérie Press Service](#)
- 1 [El Moudjahid](#)
- 1 [Expression](#)
- 1 [Crésus](#)
- 1 [Algérie360](#)

Dopravní podniky

- 1 alžírské aerolinky Air Algérie: www.airalgerie.dz
- 1 alžírské námořní trajekty Entreprise Nationale de Transport Maritime de Voyageurs: <https://algerieferries.dz>
- 1 alžírské železnice Société Nationale de Transports Ferroviaires: www.sntf.dz
- 1 státní dopravní podnik AOTU (součástí ETUSA-autobusy, SETRAM a EMA Metro, lanovky ETAC, lodní spoje ENTMV, železniční SNTF: www.aotu-alger.dz